

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Crèdits	0.8 presencials (20 hores) 2.2 no presencials (55 hores) 3 totals (75 hores).
Grup	Grup 2, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Marta Escoda Trobat marta.escoda@uib.cat				No hi ha sessions definides		

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Anglès i Alemany)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Biologia i Geologia)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Filosofia)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Física i Química)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Geografia i Història)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Tecnologia Industrial)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Tecnologia i Informàtica)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Llengua -Literatura)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Matemàtiques)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Música)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Orientació Educativa)	Postgrau		Postgrau
MFPR:Especialitat (Tecnologia de Serveis)	Postgrau		Postgrau

Contextualització

Assignatura inclosa dins el bloc "1.2. Procesos y contextos educativos"

Descriptors: Convivència escolar, resolució de conflictes, clima escolar, disciplina, mediació i negociació, assetjament escolar, ciberassetjament

Requisits

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Sense requisits, excepte els que s'exigeixen pel Màster de Formació del Professorat en general

Competències

Específiques

1. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basant-se en el treball individual i cooperatiu faciliten l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació en valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte als drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental.
2. Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula i desenvolupar les estratègies adequades per estimular l'esforç, promoure l'aprenentatge autònom, la confiança i iniciativa personal i fomentar un clima positiu de convivència.
3. Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent.
4. Participar en la definició del projecte educatiu i en les activitats generals del centre atenent a criteris de millora de la qualitat, atenció a la diversitat, prevenció de problemes d'aprenentatge i de convivència.

Genèriques

1. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que facilitin la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
2. Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.

Continguts

Continguts temàtics

1. Introducció a la convivència escolar
 - 1.1. Legislació en l'àmbit de la convivència escolar dins l'àmbit autonòmic, nacional i internacional
 - 1.2. Conceptualització, etiologia i epistemologia de la convivència escolar
 - 1.3. El pla de convivència. Elaboració, implementació i avaluació
2. La teoria de la resolució de conflictes
 - 2.1. Estratègies preventives de resolució de conflicte
 - 2.2. Els programes de mediació i els cercles restauratius
3. Intervenció en diferents situacions de conflicte i violència als centres
 - 3.1. La tutoria com a espai per treballar la disciplina i altres aspectes relacionats amb la resolució de conflictes
 - 3.2. Bullying i ciberbullying
 - 3.3. Violència en les relacions de parelles joves, "Dating violència"
4. Els conflictes en el col·lectiu de professionals

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

- 4.1. L'ètica professional
- 4.2. La cura del professional
- 4.3. "Moobing" i la "síndrome del burnout"

Metodologia docent

L'assignatura s'inicia durant un període del màster on es desenvolupen els continguts formatius teòrics relacionats amb les diverses funcions que desenvolupa el professorat en el centre educatiu, membre d'un equip docent, participant de diversos modes de gestió de centre,...

A través de "Campus Extens - UIBDigital" mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle, es posa a disposició de l'alumnat els continguts de l'assignatura i es treballa a través de tasques individuals i un taller grupal.

La metodologia formativa és variada: explicacions teòriques, lectures, visionatge de vídeos, role-playing,...

Les activitats pràctiques individuals i de grup es desenvolupen també en més del 50% de les classes presencials.

La docència es fa en gran grup o en grup mitjà, treballant en activitats teòriques i pràctiques

Així mateix, es realitza un treball pràctic en petit grup relacionat amb els continguts del curs que s'explicarà al detall a l'inici d'aquesta assignatura

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Explicació dels continguts teòrics	Grup gran (G)	Explicacions teòriques dels temes que s'hauran d'ampliar amb lectures i estudi no presencial.
Classes pràctiques	Activitats pràctiques	Grup gran (G)	Treball pràctic relacionat amb els continguts teòrics vists. La idea és que l'alumnat pugui experimentar i practicar alguns dels conceptes descrits en l'apartat teòric.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom en grup	Pla de Convivència	Realitzar una part d'un treball final interrelacionat amb altres matèries generals del màster de formació del professorat.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Pla de convivència	Elegir un centre d'on es realitzarà un anàlisi de documentació (relacionat amb aquesta àrea s'analitzarà el Pla de Convivència) i posteriorment una proposta de millora amb els continguts teòrics vists al llarg del curs.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBDigital. Aquest cronograma inclourà, al menys, les dates de lliurament del treball i la carpeta d'aprenentatge.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		20	0.8	26.67
Classes teòriques	Explicació dels continguts teòrics	7	0.28	9.33
Classes pràctiques	Activitats pràctiques	13	0.52	17.33
Activitats de treball no presencial		55	2.2	73.33
Estudi i treball autònom en grup	Pla de Convivència	30	1.2	40
Estudi i treball autònom individual o en grup	Pla de convivència	25	1	33.33
Total		75	3	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura serà

1. Avaluació dels continguts teòrics i pràctics (50%), a partir del que es treballi a l'aula i amb el suport de material accessible a Campus Extens. Carpeta d'aprenentatge.
2. Avaluació de la tasca grupal (40%) Pla de convivència. Treball en grup.
3. Participació i assistència (10%) Es valorarà l'ús del fòrum virtual per coordinar-se per la realització del treball en grup.
4. Participació qualitativa a l'aula i a l'entorn Moodle - Campus Extens (10%).

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Explicació dels continguts teòrics

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (No recuperable)
Descripció	Explicacions teòriques dels temes que s'hauran d'ampliar amb lectures i estudi no presencial.
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	25% per l'itinerari A

Activitats pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (No recuperable)
Descripció	Treball pràctic relacionat amb els continguts teòrics vists. La idea és que l'alumnat pugui experimentar i practicar alguns dels conceptes descrits en l'apartat teòric.
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	25% per l'itinerari A

Pla de Convivència

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Realitzar una part d'un treball final interrelacionat amb altres matèries generals del màster de formació del professorat.
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	25% per l'itinerari A

Pla de convivència

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Elegir un centre d'on es realitzarà un anàlisi de documentació (relacionat amb aquesta àrea s'analitzarà el Pla de Convivència) i posteriorment una proposta de millora amb els continguts teòrics vists al llarg del curs.
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	25% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Decret 121/2010, de 10 de desembre pel qual s'estableixen els drets i deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris de les Illes Balears. <http://boib.caib.es/pdf/2010187/mp5.pdf>
- BOQUÉ, Carme M. (2005) Temps de mediació: taller de formació de mediadors i mediadores en l'àmbit educatiu. Editorial CEAC Barcelona.
- DIAZ AGUADO, M.J. Convivencia escolar y prevención de la violencia. Ministerio de Educación y Ciencia http://www.ite.educacion.es/w3/recursos2/convivencia_escolar/index.html

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

- Observatorio de la seguridad de la información INTECO Guia de actuación contra el ciberacoso. (2012) Ministerio de España. <http://infanciacyseguridad.es/2013/03/inteco-presenta-la-guia-de-actuacion.html>

Bibliografia complementària

- BEANE, Allan L. (2006) Bullying. Aulas libres de acoso. Editorial Graó. Barcelona.
- DEFENSOR DEL PUEBLO (2007); Violencia escolar: el maltrato entre iguales en la Educación Secundaria Obligatoria 1999-2006 (2007) <http://www.defensordelpueblo.es/index.asp?destino=informes2.asp> [20.09.09]
- ESTEVE, J.M. (1998): El malestar docente. Madrid. Ediciones Paidós Ibérica.
- FERNÁNDEZ, I, VILLAOSLADA, E y FUNES, S (2002): Conflicto en el centro escolar. El modelo del alumno ayudante como estrategia de intervención educativa. Madrid: La Catarata
- FUNES, I (2000): Los conflictos según el profesorado. ¿Qué son y cómo resolverlos? En Fernández, I. Guía para la convivencia en el aula. Madrid. Escuela Española
- GAZQUEZ LINARES, J.J. etc. (2007) Situación actual y características de la violencia escolar. Almería: Grupo Editorial Universitario.
- GRUPO PENTACIDAD S.L. Educando en competencias y valores para la vida, [URL] Bilbaou consulta 6 agost 2008] disponible a: <http://www.pentacidad.com/>
- HERNÁNDEZ FRUTOS, T. y CASARES, E (2002); Aportaciones teórico-prácticas para el conocimiento de actitudes violentas en el ámbito escolar. Navarra. Instituto de la Mujer de Navarra.
- Institut per a la Convivència i l'èxit escolar. Govern Balear <http://www.caib.es/sacmicrofront/contenido.do?jsessionid=C6B215D7CEE0B6ECF6004F9287E2C14A?idsite=151&cont=3523&lang=ca&camp=yes>
- La Ley Orgánica 2/2006 de 3 de mayo de Educación <http://www.mec.es/educa/sistema-educativo/files/CalendarioLOE.pdf>
- LINARES, J.J. y otros (2007) Mejora de la convivencia y programas encaminados a la prevención del acoso escolar. Grupo Editorial Universitario. Almería.
- GAZQUEZ LINARES, J.J. y otros (2007) Situación actual y características de la violencia escolar. Grupo Editorial Universitario. Almería.
- MELERO MARTÍN, J. (1993); Conflictividad y Violencia en los centros escolares. Madrid. Siglo XXI
- MONJAS, M.I. (Dir.) (2007) Cómo promover la convivencia. Programa de Asertividad y Habilidades sociales (PAHS). Madrid: Editorial
- OBSERVATORI PER A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR (2006): Congreso convivencia y escuela, 28, 29 y 30 de septiembre de 2006 en Palma de Mallorca. Conselleria d'Educació i Cultura. Govern de les Illes Balears.
- OLWEUS, D (1978); Aggression in the schools: Bullies and whipping boys. Washington D.C. Hemisphere
- OÑEDERRA, J. A. et al. El maltrato entre iguales, Bullying en Euskadi. Educación Secundaria. Vitoria-Gasteiz: Gobierno Vasco. Departamento de Educación, Universidades e Investigación. ISEIIVEI. <http://www.isei-ivei.net> [Enero 2005].
- ORTEGA, R (1998); La convivencia escolar: qué es y cómo educarla. Sevilla. Consejería de Educación y Ciencia. Junta de Andalucía.
- ORTEGA Ruiz, R. (1999) La convivencia escolar. Que es y como abordarla. Junta de Andalucía, Consejería de Educación y Ciencia [URL] Averroes, Red Telemática de la Junta de Andalucía [consulta 6 agost 2008] disponible a: <http://www.juntadeandalucia.es/averroes/publicaciones/convivencia.php3>
- PROYECTO ATLÁNTIDA. Educación y cultura democrática [URL]. ADEME. [consulta 6 agost 2008] disponible a <http://www.proyecto-atlantida.org/>
- ORTEGA, R. (2007). 'La convivencia: Un regalo de la cultura a la escuela', Revista de Educación de Castilla la Mancha, 4 pp. 50-54
- ORTEGA, R, y DEL REY, R. (2002): Los problemas de la convivencia: desmotivación, conflictividad y violencia escolar. En Estrategias educativas para la prevención de la violencia. Mediación y diálogo. Madrid: Cruz Roja Juventud.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

- SMITH, P.K. (2003): Violence in schools: The response in Europe. London & New York: Routledge Falmer.
- SOLETO MUÑOZ, H. y OTERO PARGA, M. (2007): Mediación y solución de conflictos : habilidades para una necesidad emergente. Madrid: Tecnos. TORREGO Y OTROS (2000): Mediación de conflictos en instituciones educativas. Madrid: Narcea
- TORREGO, J.C. y MORENO, J.M. (2001); un modelo estratégico para la actuación global sobre conflictos de convivencia en centros educativos: 'Proyecto Atlantida'. En CCOO La convivencia y la disciplina en los centros escolares. Proyecto de Innovación Atlántida. 'Educación y cultura democrática'. Madrid. Federación de Enseñanza de Comisiones Obreras, pp.13-28
- TORREGO, J.C. (coord.) (2006). Modelo Integrado de Convivencia. Barcelona. Graó.
- VINYAMATA, E. (coord.) (2003). Aprender del conflicto. Conflictología y educación. Barcelona: Graó.
- VIÑAS, J. (2004): Conflictos en los centros educativos. Cultura organizativa y mediación para la convivencia. Barcelona: Graó

Altres recursos

ORGANITZACIONS

- ACORD.SC: Acord Servei de Mediació o Gestió de Conflictes. <http://www.acordsc.com/>
- ACSUR-LAS SEGOVIAS. MADRID acsur@acsur.org. <http://www.acsur.org>
 - AIPAZ: Asociación Española de Investigación para la Paz (Universidad de Granada) www.aipaz.org/
 - AMNISTIA INTERNACIONAL CATALUNYA. BARCELONA. www.amnistiacatalunya.org/
 - Antibullying network: <http://antibullying.net>
 - ARYME <http://www.aryme.com>
 - CENTRO REINA SOFÍA PARA EL Estudio de la Violencia <http://www.centroreinasofia.es/>
 - CIP Centro de Investigación para la Paz. Fundación Hogar del Empleado. <http://www.cip.fuhem.es>
 - EDUALTER: <http://www.pangea.org/edualter>
 - EDUCAGUÍA Portal de recursos educativos: <http://educaguia.com>
 - EDUSONET: <http://www.eduso.net>
 - EICAME Equipo Interdisciplinario Capacitador en Mediación Educativa-ElCame. <http://www.mediacioneducativa.com.ar>
 - GERNIKA GOGORATUZ: Centro de Investigación para la paz <http://www.gernikagogoratz.org>
 - INECSE: Instituto Nacional de Evaluación y calidad del sistema educativo. <http://www.ince.mec.es>
 - Instituto Nacional de Calidad Educativa y Evaluación (INCE) www.institutodeevaluacion.mec.es/
- www.acosoescolar.info: Línea de ayuda contra el acoso escolar a través de la cual un grupo de psicólogos y expertos en seguridad infantil prestan ayuda a menores que sufren esta situación.
- www.cibermanagers.com: Proyecto de aprendizaje – servicio en el ámbito de Internet y la prevención de riesgos asociados.
- <http://iamnotscared.pixel-online.org>: (inglés) Es un proyecto promocionado por la Comisión Europea en el que se trata de identificar las mejores estrategias para prevenir y abordar el fenómeno del ciberbullying. En el apartado de buenas prácticas hay proyectos de diferentes países (entre ellos España) acerca de cómo abordan este tema los centros escolares, tanto entre los docentes como entre los alumnos.
- www.netiquetate.com: Proyecto para la promoción de la Netiqueta Joven para las redes sociales.
- <http://hasta aqui.org/>: Propuesta de acciones positivas contra el ciberbullying.
- <http://www.cyberbully411.com/>: (inglés) Página de información acerca del ciberbullying , información, mitos, propuestas de resolución, etc.
- <http://www.internet-grooming.net/>: Página de información, formas de prevención y actuación ante los casos de grooming
- #### **WEBS INSTITUCIONALS**
- Grupo de Delitos Telemáticos de la Guardia Civil:
https://www.gdt.guardiacivil.es/webgdt/home_alerta.php

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10694 - Interacció i Convivència a l'Aula
Grup	Grup 2, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Brigada de Investigación Tecnológica de la Policía Nacional: http://www.policia.es/org_central/judicial/udef/bit_alertas.html

Ertzaintza: <http://www.ertzaintza.net/>

Mossos D'Esquadra: <http://www20.gencat.cat/portal/site/mossos>

Agencia de Protección de Datos: <http://www.agpd.es>

INTECO: <http://www.inteco.es>

Oficina de Seguridad del Internauta: <http://www.osi.es>

Red.es – Chaval.es: <http://www.chaval.es>

ALTRES LLOCS D'INTERÈS

Denuncia en las redes sociales: <https://www.osi.es/es/te-ayudamos/denunciar-suplantacion-identidad>

Facebook: <http://es-es.facebook.com/safety/>

Fundación Alia2: <http://www.alia2.org>

Google: <http://www.google.es/intl/es/goodtoknow/familysafety/>

Pantallas Amigas: <http://www.pantallasamigas.net>

Protégeles: <http://www.protegeles.com>

TUENTI: <http://www.tuenti.com/privacidad>

